

Heldova městská knihovna
Třebechovice pod Orebem

Výroční zpráva za rok 2023

Název: Heldova městská knihovna
Sídlo: Komenského 437, 503 46 Třebechovice pod Orebem
Statutární orgán: Marcela Voltrová, ředitelka knihovny
Zřizovatel: Město Třebechovice pod Orebem
IČO: 45981094
Datová schránka: tappkju
Telefon: 495592390, 495592198
email: info@hmkt.cz
web: hmkt.webk.cz

Výroční zpráva o činnosti Heldovy městské knihovny Třebechovice pod Orebem za rok 2023

Základní údaje o organizaci

Heldova městská knihovna je veřejnou knihovnou, jejímž účelem je zabezpečovat všem občanům rovný přístup k informacím a kulturním hodnotám, které jsou obsaženy ve fondech a informačních databázích knihovny. Pomáhá zvyšovat všeobecné a odborné vzdělání občanů.

V roce 2023 knihovna fungovala celý rok v plném rozsahu. Uživatelům knihovny byly k dispozici čtenářské počítače s přístupem na internet a možností tisku a je přístupná i služba rozmnožování dokumentů.

Čtenáři

V roce 2023 se v knihovně registrovali celkem **622** čtenáři. Z toho **251** čtenářů bylo registrováno v oddělení pro mládež. Celkový počet stoupl o 19 registrovaných čtenářů. Počet návštěvníků knihovny byl v tomto roce **14 111**, z toho návštěvníků půjčoven bylo **10 097**. V porovnání s rokem 2022 stoupl v letošním roce počet návštěvníků půjčoven o **651**. Počet uživatelů i návštěvníků knihovny neustále stoupá, stále však ještě nedosahuje hodnot z doby před vypuknutím epidemie „Covidu“.

Služby

Knihovna poskytuje svým uživatelům veřejné knihovnické a informační služby tak, jak jsou vymezeny v příslušných ustanoveních Knihovního zákona.

Jsou to:

Výpůjční služby – prezenční a absenční

Meziknihovní výpůjční služby

Poradenské služby - informace o katalozích, databázích, fondech a využívání knihovny

Propagační služby - pořádání výstav, přednášek a besed

- www stránky a facebook knihovny

V říjnu 2023 knihovna koupila nový knihovnický program Tritius. Tento program je moderní následovník programu Clavius, který knihovna dosud využívala. Nový program pracuje na webovém rozhraní a umí spoustu novinek, které naši čtenáři jistě ocení. V novém on-line katalogu je nově možnost služby s názvem Odložení z poličky. Což znamená on-line objednání knih, které jsou v knihovně momentálně volně dostupné a nejsou vypůjčené. Mezi čtenáři si tato služba okamžitě získala velkou oblibu.

Veškeré aktuální informace o provozu knihovny jsou uvedeny na našich www stránkách www.hmk.webk.cz, facebookovém profilu knihovny a ve vývěsní skříňce v centru města. Prostřednictvím našich webových stránek se mohou čtenáři seznámit i s odkazy na online

služby a e-knihy, které jsou volně ke stažení, například z Městské knihovny Praha.

Knížní fond

Knihovna i v tomto roce nakupovala nové tituly knih pro své čtenáře.

Do svého fondu během roku 2023 připsala 841 knihu. Celkem má knihovna ve svém fondu **37 942** knihovních jednotek. Za stejnou dobu odepsala celkem 206 knih z důvodu opotřebovanosti, zastaralosti, ztráty nebo duplicity.

Náklady na nákup knihovních fondů byly (včetně periodik): 238 856Kč

V roce 2023 si čtenáři knihovny vypůjčili celkem **33 662** knihovních jednotek (k.j.).

Z toho:

Naučná literatura dospělým čtenářům: 2 363 k.j.

Krásná literatura dospělým čtenářům: 17 181 k.j.

Naučná literatura dětem: 1 104 k.j.

Krásná literatura dětem: 5 872 k.j.

Periodika: 7 088

V tomto roce mezi nejvíce půjčované a zároveň nejvíce rezervované opět patřila kniha české autorky Kateřiny Tučkové, Bílá Voda. Dále jsou velice žádané knihy současných českých autorů Jakuby Katalpy, Patrika Hartla, Petry Dvořákové, Františka Niedla, Aleny Mornštajnové, Karin Lednické, Jana Bauera a Vlastimila Vondrušky.

Z oblasti naučné literatury v letošním roce nejvíce žádanými tituly byly životopisné knihy. Jednalo se například o knihu Michaela Žantovského „S prominutím řečeno – Můj život mezi slavnými“ a knihu Martiny Viktorie Kopecké „Deník farářky“. K dalším, tradičně nejčastěji půjčovaným naučným knihám, patří cestopisy z různých koutů světa.

Kromě knih mají uživatelé knihovny možnost vypůjčit si také periodika. V roce 2023 si mohli vybrat ze 44 titulů. K nejvíce půjčovaným stabilně patří časopisy Téma, Dům a bydlení, Vlasta, Květy, Domov, Burda, 100+1, Flóra na zahradě.

V dětském oddělení mají čtenáři možnost vypůjčit si tyto časopisy: Čtyřlístek, Mateřídoušku, Rozmarýnku, Puntík, Tečku nebo Marvel Spiderman.

K nejpůjčovanějším knihám v dětském oddělení patří již několik let knihy psané formou deníků. Mezi ně patří Deník malého poseroutky, Deník malého Minecraftáka, Deník Mimoňky. Dále to jsou komiksy, především japonské mangy.

Mezi populární a hodně půjčované, patřily humoristické knihy britského spisovatele Davida Walliamse, nebo dobrodružné knihy Ricka Riordana.

Mladší čtenáři velice často vyhledávají „záchranářské“ knihy se zvířecí tematikou. Jsou to například knihy: Nemocnice pro zvířátka, Příběhy se šťastným koncem, Kouzelní poníci nebo Zázračné koťátko. Nejmenší čtenáři si oblíbili příběhy Tlapkové patroly nebo Prasátka Peppy.

V oddělení pro děti je také možné zapůjčit si interaktivní knihy „Kouzelné čtení“

z nakladatelství Albi. Kouzelné čtení je unikátní vzdělávací koncept od Albi, díky kterému se děti zábavnou a poutavou formou dozví spoustu zajímavých a užitečných informací. Dovede

nejenom číst texty, zpívat písničky a přehrávat reálné zvuky (řev lva, zpěv ptáků, zvuky dopravních prostředků apod.), ale dají se s nimi hrát i různé hry a kvízy. Momentálně máme v knihovně **36** titulů těchto interaktivních knížek. Albi tužka, která je k těmto knihám vždy potřeba, je v oddělení pro mládež uživatelům k dispozici k prezenčnímu vypůjčení.

Mimo knih a časopisů knihovna rovněž půjčuje i deskové hry. V současné době mají čtenáři možnost vybrat si z celkového počtu 64 her.

MVS

Knihovně se daří uspokojovat čtenářské potřeby většiny uživatelů knihovny. Pokud knihovna nemá ve svém fondu žádanou knihu, je schopna ji objednat z jiných knihoven v republice, popř. i v zahraničí. Tato služba se nazývá Meziknihovní vypůjční služba (MVS). V roce 2023 bylo našimi čtenáři požádáno celkem o 72 titulů. Z toho jich bylo kladně vyřízeno 71.

Naše knihovna obdržela celkem 47 požadavků na MVS a 45 jich do konce roku kladně vyřídila.

Kulturní a vzdělávací akce

Knihovna pravidelně pořádá kulturní a vzdělávací akce pro MŠ, ZŠ, Rodičovské centrum Domeček, Lesní školu Lesokruh i pro širokou veřejnost. Celkem knihovna uspořádala 68 kulturních a 60 vzdělávacích akcí.

Pro Rodičovské centrum Domeček knihovna připravila ukázkou nových deskových her, které jsou k zapůjčení v oddělení pro mládež. Tyto hry knihovna zakoupila z dotace Královéhradeckého kraje v rámci projektu **Bookstart**, do kterého se v 2023 opět zapojila.

V první fázi tohoto projektu, při vítání občánků, knihovnice předala rodičům a budoucím čtenářům dárkové sety. V návaznosti na to, knihovna pravidelně pořádá akci **„Čtení pro miminka a malé děti“**.

Bookstart, je mezinárodně rozšířený projekt, který úspěšně už řadu let probíhá v cca 20 zemích a 30 jazykových teritoriích světa. Projekt si klade za cíl dlouhodobě podporovat řečové a jazykové schopnosti nejmenších dětí, rozvíjet jejich myšlení a zájem o knížky.

Česká varianta projektu s podtitulem **S knížkou do života**, je zaměřená na vzdělávací, sociální, citový, kulturní a kreativní rozvoj dítěte v rodině od jeho narození po nástup do školy. V první třídě na ni navazuje projekt **Knížka pro prvňáčka**, do kterého se Heldova městská knihovna několik let také aktivně zapojuje.

V podzimních měsících knihovna připravila pro děti 2 akce na téma „Harry Potter.“

V rámci 23. ročníku celostátní akce „Týden knihoven“ se uskutečnila začátkem října výtvarná dílna. Jednalo se o odpolední program, kde děti domalovávaly papírové skládačky ve tvaru vejce – Líhnutí draka a kreslily podle vzoru kabinet profesora Snapea, ve kterém pomocí papírové baterky hledaly roztodivné lektvary.

Druhá akce byla nazvána **Putování do Zapovězeného lesa a zpět ...možná.**

Ve výtvarné dílně měly děti možnost vyrobit si lucernu ze zavařovací láhve. Poté následovaly venkovní hry na dvoře knihovny. Jednalo se například o vědomostní kvíz Harry Pottera, přesazování mandragory, famfrpál, lovení „ježovců“ z Hagridova jezera, okradení mozkomora a lovení švába ve sklenici se slizem.

V knihovně se během roku uskutečnily 4 výstavy

1. Výstava obrazů malířky, která si říká Linda
2. Výstava obrazů „Fauna kolem nás“
3. Výstava výtvarných prací žáků ZŠ Třebechovice p. O. „Výtvarné začátky“
4. Výstava fotografií „Černobílý svět“

Mezi každoroční a velice oblíbené akce patří **„Listování časem, aneb ohlédnutí do minulosti“**. Jedná se o promítání fotografií z historie města. Tentokrát byla akce spojena s historií třebechovické rodiny Kauderovy. On-line z Velké Británie se s námi spojila paní Eva Clark, potomek jediné přeživší z rodiny Kauderovy a jedna z hrdinek knihy spisovatelky Wendy Holden „Narodily se, aby přežily“. Poté návštěvníci mohli nahlédnout do nejstarší obrazové kroniky našeho města a zároveň jim byly představeny nejnovější obrazové kroniky Třebechovic pod Orebem.

Další z akcí, které se v knihovně pravidelně opakují, jsou kulturní akce pro žáky základní školy:

Pasování prvňáčků na čtenáře - prvňáčci jsou v knihovně odměněni za celoroční snahu a skládají slib čtenáře před králem všech knih. Zároveň jim jsou předány knihy z projektu Knížka pro prvňáčka.

Literární jednohubky – čtení z vybraných knih pro žáky 9. ročníku ZŠ.

Ahoj, knížky – seznámení s knihovnou a knížkami pro 1. a 2. ročníky ZŠ.

Knihovna uspořádala celkem **68 kulturních akcí a 4 výstavy**.

Celkem se všech kulturních akcí zúčastnilo **1 501** návštěvníků a uživatelů knihovny.

Vzdělávací akce se týkají především žáků třebechovické základní školy, ale pozadu s návštěvou knihovny na těchto akcích nezůstávají ani děti z mateřské školy, Letokruhu i rodičovského centra Domeček.

Jako příklad vzdělávacích akcí může uvést:

Seznámení s knihovnou - základní knihovnická lekce.

Čtenářské lekce - na základě čtení příběhu se děti aktivně zapojí do jeho děje. Pracují se svými city a emocemi. V lekcích jsou použity prvky kritického myšlení.

Pitva knihy - seznámení se základními pojmy týkajícími se knih velmi netradiční formou.

Jak si vybrat správnou knihu - orientace v online katalozích knihoven, portál Knihovny.cz, lekce s prvky kritického myšlení.

Písmo a knihy – vznik, vývoj, typy písma. Historie knihy. Písařské dílny v praxi.

Pravidla slušného chování - etiketa pro děti. Základní pravidla slušného chování. Využití hry "Nešťourej se v nose".

Významní rodáci - seznámení a připomenutí osobností Třebechovic.

Celkem se vzdělávacích akcí zúčastnilo **1 181** návštěvníků a uživatelů knihovny.

Celkem knihovna uspořádala 60 vzdělávacích akcí.

Hospodaření knihovny

Výnosy organizace

- výnosy za vlastní výkony..... 48 884Kč
- náklady na nákup knihovních fondů.... 238 856Kč
- dotace od zřizovatele Kč..... 2 269 724Kč

Výsledek hospodaření 0Kč

Přijaté dary 0Kč

Ostatní příjmy 0Kč.

Investice – hrazené z rozpočtu zřizovatele 0Kč

- hrazené z rozpočtu organizace 0Kč

Majetek organizace a jeho struktura

Stav k 31.12.2023

Dlouhodobý hmotný majetek 0 Kč
Nad 40 000,- Kč

Drobný dlouhodobý nehmotný majetek 108 629,83Kč
Od 7 000,- do 60 000,- Kč

Drobný dlouhodobý hmotný majetek 555 807,24Kč
Od 3 000,- do 40 000,- Kč

Drobný hmotný majetek v operat. evid. 283 019,43Kč

Drobný nehmotný majetek v operat. evid. 11 247,37Kč

Personální zajištění knihovny

V současné době Heldova městská knihovna zaměstnává 3 knihovnice na plný úvazek.

Knihovna je také pověřena vedením písemné části Kroniky města a vedením Obrazové Kroniky města. Na tuto práci zaměstnává 3 osoby na Dohodu o provedení práce.

1. Zhotovení písemných podkladů pro Kroniku města
2. Ruční přepis záznamu do Kroniky města
3. Vedení Obrazové Kroniky města

Knihovnice se pravidelně vzdělávají a účastní seminářů a školení pořádaných hlavně Knihovnou města Hradce Králové a Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové. Tím si stále rozšiřují svoje znalosti a dovednosti v oboru a zároveň splňují předepsaný minimální počet hodin vzdělávání daných metodickým pokynem Ministerstva kultury. V současné době se jedná nejen o prezenční formu, ale i o on-line vzdělávání.

Heldova městská knihovna splňuje standardy veřejných knihovnických a informačních služeb (VKIS) určených jako metodický pokyn Ministerstva kultury v návaznosti na zákon č. 257/2001Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon).

v Třebechovicích p.O.
dne 24. 1. 2024

Marcela Voltrová

Vernisáž výstavy

Marek Kincl na první vernisáži svých obrazů

Výstava obrazů - Linda

